

Antagen av kf 1992-04-27, § 31
Reviderad av kf 1995-03-27, § 32
Reviderad av kf 1996-03-25, § 34
Reviderad av kf 1997-09-29 § 86
Reviderad av kf 2007-01-29 § 3
Reviderad av KF 2011-04-18 § 60
Reviderad av KF 2013-09-28 §78

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i den här arbetsordningen.

- § 1 **Antalet ledamöter (KL 5:1-3)**
Fullmäktige har 35 ledamöter.
I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.
- § 2 **Ordförande och vice ordförande (KL 5:6)**
Det är då val till kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium).
Presidievalen ska förrättas på det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.
Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.
Vid långvarig frånvaro kan en ersättare för presidieledamot utses bland fullmäktiges ledamöter.
- § 3 **Ålderspresident**
Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).
Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.
- § 4 **Fyllnadsval presidiet**
Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot, för den som har avgått, för resten av mandatperioden.
Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.
- § 5 **Tid och plats för sammanträden (KL 5:7, 8)**
Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli månad.
För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena
De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november.
Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium,
- § 6 **Extra sammanträde**
Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.
Kommunstyrelsen eller en fullmäktigeminoritet, minst en tredjedel, kan begära att ett extra sammanträde ska hållas.
En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligt hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden man önskar behandla på det extra sammanträdet.
- § 7 **Inställt sammanträde**
Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.
Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden snarast

underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla samt införas i samma ortstidningar som kungörelsen.

§ 8

Plats för sammanträden

Fullmäktige sammanträder i Folkets Hus i Kisa. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

§ 9

Annonsering

Annonsering av fullmäktiges sammanträden ska ske i de ortstidningar som fullmäktige har beslutat och på kommunens anslagstavla senast en vecka före det sammanträde som avses.

Förkortad kungörelsetid kan medges om ärendet är så brådskande att det inte hinner kungöras enligt huvudregeln.

Annonseringen i ortstidningarna om sammanträde med fullmäktige ska även omfatta uppgifter om de ärenden som ska behandlas.

§ 10

Placeringsordning

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, om fullmäktige inte beslutar annat.

§ 11

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen,

kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas.

I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

§ 12

Initiativrätt (KL 5:23,5)

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 och 18 §§ får väcka ärenden som avser sådant som företaget är skyldigt att inhämta fullmäktiges yttranden om.

§ 13

Ärenden och handlingar till sammanträden

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

§ 14

Handlingar

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör sändas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska sändas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

§ 15 **Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (KL 5:12-17)**

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Kommunstyrelsens kansli ansvarar för att kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Om tiden medger det, ska ersättaren kallas skriftligt.

§ 16 **Ledamot som uteblir utan anmälan**

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 17 **Ersättare**

Det som sagts om ledamot i 15 och 16 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 18 **Påbörjad tjänstgöring under pågående sammanträde**

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

§ 19 **Upprop**

En uppropslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot som infinner sig vid sammanträde efter det uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden, som tillkännager närvaron och låter ledamoten tjänstgöra.

Ledamot och tjänstgörande ersättare får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

§ 20 **Protokollsjusterare (KL 5:61)**

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justering av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 17 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

§ 21 **Turordning för handläggning av ärendena**

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Fullmäktige bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende som inte finns med i kungörelsen ska behandlas.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

- § 22 **Yttranderätt vid sammanträden**
Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.
Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.
- § 23 **Revisorernas yttranderätt**
Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.
Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.
- § 24 **Sakkunniga och övrigas närvaro**
Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.
- § 25 **Kommunchef och sekreterares yttranderätt**
Kommunchefen får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.
- § 26 **Talarordning och ordningen vid sammanträden**
Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.
Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för ett genmäle med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han upplösa sammanträdet.
- § 27 **Yrkanden**
När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.
Om ordföranden anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

§ 28

Deltagande i beslut (KL 4:20)

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla det till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

§ 29

Omröstningar (KL 4:20, 5:42-44, 46-47)

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop.

Uppropet ska ske enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden det med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en redan given röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 30

Valsedel vid slutna omröstning

En valsedel som avlämnas vid en slutna omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutna.

En valsedel är ogiltig

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

§ 31

Motioner

En motion ska vara skriftlig och försedd med namn och partibeteckning.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska en gång varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni.

§ 32

Interpellationer (KL 5:49-53)

En interpellation ska vara skriftlig och försedd med namn och partibeteckning.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

Interpellation får ställas till, förutom ordföranden i nämnd eller fullmäktigeberedning, till vice ordförande i nämnd eller fullmäktigeberedning och till ordförande eller vice ordförande i utskott av nämnd.

Interpellationen ska läsas upp på det sammanträde då den framställs.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt.
Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret skall lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

§ 33

Frågor (KL 5:54-56)

En fråga ska vara skriftlig och försedd med namn och partibeteckning. Den ska ges in till kommunstyrelsens kansli senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 32 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

§ 34

Beredning av ärendena (KL 5:26-34)

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla skall remitteras. Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

§ 35

Förklaring vid revisionsanmärkning (KL 9:16)

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

§ 36

Valberedning

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 11 ledamöter.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

§ 37

Justering av protokollet (KL 5:61-62)

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.
Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

§ 38

Reservation (KL 4:22)

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt.
Motiveringen ska lämnas till kommunstyrelsens kansli före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

§ 39

Expediering med mera

Utdrag ur protokollet ska sändas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Hela protokollet ska alltid sändas till Kommunstyrelsen och kommunens revisorer.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontraskriver fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

§ 40

Allmänhetens frågestund (KL 5:21, 8:22)

Allmänheten kan beredas tillfälle att ställa frågor om årsredovisningen, budgetförslaget, nämndernas verksamhet eller annan fråga av betydelse.
Frågestund kan förläggas till kommunfullmäktiges sammanträde eller till annan lämplig tidpunkt.

Frågestunder, där allmänheten bereds ställa frågor om den kommunala verksamheten, eller kring ett specifikt ämne eller tema kan också anordnas i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde eller vid annat tillfälle.

Om frågestunden förläggs till sammanträde, ska frågestunden hållas innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.
Sådan frågestund ska anges i kungörelsen samt tas in i ortstidningarna. Uppgift om frågestund vid annan tidpunkt ska tas in i ortstidningarna.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när och hur frågestunden ska genomföras samt vad frågestunden ska gälla.
Ordföranden kallar de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den frågestunden.

§ 41

Beredningar (KL 5:27-28)

Kommunfullmäktige har möjlighet att inrätta tillfälliga eller fasta beredningar.
Om ett ärende har beretts bara av en fullmäktigeberedning ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig.
Kommunstyrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning.

Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.
Arbetsordningen träder i kraft när fullmäktiges beslut att anta den har vunnit laga kraft.